

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGÉSZ ÉVRE 24.— K | FÉL ÉVRE 12.— K
NEGYED ÉVRE 6.— K

FŐSZERKESZTŐ
DR. BANYAY BISCHITZ BÉLA
ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
TELEFON 108—00.
Hirdetések min. számítással díjszabás szerint.

A román békeszerződés gazdasági megállapodásai.

A május 7-én aláírt román békeszerződésnek igen nagy és jelentékeny részét alkotják a gazdasági vonatkozású megállapodások.

Romániával már a háború előtt is élénk összeköttetésben állottunk és vele folytatott külkereskedelmi forgalmunk, valamint a nagy romániai iparvállalatokban, különösen a petróleumtermelő és finomító, ugyancsak az erdőipari vállalatokban való érdekeltiségünk már akkor igen jelentékeny volt.

A jövő fejlődés iránya is a Balkán felé mutat és így természetes, hogy a Romániával kötött gazdasági megállapodások sokkal terjedelmesebbek és a monarchiára, különösen pedig Magyarországra sokkal fontosabbak, mint az Oroszországgal vagy Ukrajnával kötött gazdasági megállapodások.

A külügyminisztérium által kiadott közlés főleg a békeszerződés politikai és katonai jellegű megállapodásait domborította ki, a gazdasági megállapodásoknak pedig csak főbb vonásait jelezte. A részletes megállapodásokra vonatkozólag még tájékozatlanok vagyunk és figyelembe veendő az is, hogy a legtöbb gazdasági kérdés részletes szabályozása még csak később kötetendő külön egyezményeknek van fentartva.

A gazdasági megegyezés főbb alapelvei a következők:

Kereskedelmi szerződés köttetik Romániával mintegy 10—12 évi időtartamra. Lényegesen megváltoznak az élőállatok behozatalára vonatkozó eddigi megállapodások. A legutóbb 1909 április 23-án létesült szerződés szerint állatok csupán leölt állapotban és meghatározott kontingens szerint voltak a monarchia területére behozhatók. Nem tudjuk azonban még, hogy az élőállatok behozatala jövőben mily mértékben vagy pedig korlátlanul fog-e megengedtetni.

Románia kötelezte magát az 1918. és 1919. évek gabonatermésének feleslegét a központi hatalmaknak meghatározott árakon átengedni. Ezek az árak bizonyára magasabbak lesznek a békeáraknál, de valószínűleg alatta maradnak a jelenleg Magyarországon és Ausztriában érvényes maximális áraknak.

A további intézkedésig fennmaradó katonai meg szállás költségeit Románia fogja viselni, ezenfelül gondoskodás történik a hadikárok megtérítéséről is. Ezalatt természetesen nem hadikárpótlást, vagyis a hadi kiadá-

sok megtérítését kell érteni, hanem a nemzetközi jogba ütköző módon történt elkobzások, vagy egyéb intézkedések által magánosoknak okozott károk megtérítését. Nagyon fontos ez a román vállalatokban érdekelt magyar tőke szempontjából, mert a központi hatalmak érdekkörébe tartozó romániai vállalatok a román kormány intézkedései folytán tetemes károkat szenvedtek.

Érdekes szabályozás történt a petróleumra vonatkozólag oly módon, hogy külön német olajmezőket bérelő társaság fog alapíttatni, amelynek részvényeit részben Ausztria és Magyarország veszik át és amelyben a román kormánynak is részvényérdekeltsége lesz.

Különösen fontosak a békeszerződésnek a dunai hajózás szabályozására vonatkozó pontjai. Mindenekelőtt a Duna-bizottságról történik intézkedés, amely a Duna forgalmának Brailától lefelé eső részére a kikötő bevonásával Dunatorlati Bizottság név alatt állandóan fennmarad. Ez azonban csak oly államok képviselőiből fog állani, amelyek a Duna partján, vagy a Fekete-tenger európai partján fekszenek. Az 1857. évi dunai hajózási egyezmény és az ezt kiegészítő szerződések szerint Anglia, Franciaország és Olaszország is tagjai voltak az európai Duna-bizottságnak, akik természetesen az új bizottság tagjai nem lesznek.

Jövőben a Dunának Kilia-ága is e bizottság hatáskörébe fog tartozni. Románia elismeri a dunai hajózás szabadságát és illetékmentességét. Eddig tudvalevőleg Románia a dunai forgalom után félszázalékos értékilletéket szedett be, amely a jövőben bizonyos átmeneti idő után, legkésőbb azonban öt év múlva végleg meg fog szünni. Magyarországnak az a joga, hogy az Alduna és a Vaskapu szabályozott utvonala mellett szedhessen, továbbra is fennmarad, mert azt Magyarország az ottani folyamszabályozás költségeinek fedezésére külön nyert európai felhatalmazás alapján szedi.

A központi hatalmak, valamint Románia a Dunán hadihajókat is járathatnak, a Duna torkolatánál pedig két-két könnyű hadihajót tarthatnak állomáshajóként.

Ezek az intézkedések gazdasági szempontból is fontosak, mert biztosítják a szabad dunai forgalmat a tenger felé, szemben az eddigi állapottal, amidőn Románia a fennállott dunai egyezményt nem akarta elismerni és területi felségjogaira hivatkozva, odairányuló forgalmunk elé számtalan akadályt gördített.

HAZAI HIREK.

Kitüntetés. A király *Fodor László dr.* és *Sobó Jenő* főbányatanácsosok, a selmecbányai bányászati és erdészeti főiskola rendes tanárainak, a miniszteri tanácsosi címet és jellegét díjmentesen adományozta.

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter kápolnai *Pauer Viktor* kir. főmérnököt a kőrmöcbányai m. kir. pénzverőnél, jelen minőségében a budapesti m. kir. főfémjelző- és fémbeváltóhivatalhoz áthelyezte.

Kinevezés. A Magyar-Belga Fémipargyár r.-t. igazgatósága a gyár műhelyfőnökét, *Ungár Károly* főmérnököt és *Komor Gyula* intézőt cegvezetőkké nevezte ki.

A Kereskedelmi és Iparkamara teljes ülése. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara május 23-án *Lanczy Leó* v. b. t. t. elnöklésével teljes ülést tartott, amelyet az elnök hosszabb beszéde vezetett be. Megállapította, hogy az Ukrajnából érkező hírek nem biztatnak éllelmezési és nyersanyag bajaink teljes orvoslásával. A román békefeltételek német és bolgár szövetségeseinknek inkább kedveznek, mint nekünk. Elégítéssel állapítja meg, hogy a kamara állásfoglalásai az utóbbi időben illetékes helyről komoly figyelembevételben részesülnek. Kegyelettel emlékezett még meg *Medgyes Simon* dr. udvari tanácsos haláláról, akinok halála felett érzett részvétét a teljes ülés jegyzőkönyvébe iktat. A napirendre áttérve, *Vágó József* ügyvezetőtitkár indítványt terjesztett elő a Keleten beállott béke gazdasági következményei ügyében. Sürgeti a gazdasági regeneráció megindítását. A teljes ülés az indítványt elfogadta és a kormány elé terjeszti. *Boross Soma* az önálló vámterület és önálló bank felállítását sürgeti. *Lanczy* szerint a kiegyezés tárgyalásakor alkalmi lesz a kamarának álláspontját kifejteni.

A Dunagőzhajózási közgyűlése. A Dunagőzhajózási Társaság közgyűlését május 29-én, délelőtt 10 órakor Bécsben, a bécsi kereskedők testületének nagytermében (IV., Schwarzenbergplatz 16.) fogják megtartani, amelynek napirendjén szerepel a részvénytöke felemelése is.

A cs. és kir. 82. székely gyalogezred hadialbumának szerkesztősege (Szászváros, Hunyadmegye) ezúton kéri a különböző katonai kötelekekben szétszóródott tisztjeit a regimentnek, hogy fényképeiket, naplójegyzeteket, harctéri felvételeiket és érdekes megfigyeléseiket a szerkesztőségnek megküldeni sziveskedjenek. A lösi halottak — úgy a tisztek, mint a legénység — hozzátartozóit kéri a szerkesztőség a lösi halottak fényképeinek, rövid életrajzi adatainak és esetleg hátramaradt naplóinak, általános érdekű leveleinek megküldését.

A szerkesztőség minden rendelkezésére bocsátott képet, naplót stb. annak idején sértetlenül vissza fogadját.

A Magyar Földgáz r.-t. igazgatósága a napokban a pénzügyminiszteriumban *Teleky Artur* gróf elnöklése alatt tartott ülésében megállapította az 1917 évi mérleget, amely az előző évi 144.610.02 korona hozzászámításával 546.361.97 korona veszteséggel zárul. E veszteségnek oka, hogy a gyárak, amelyeknek építése lényegesen elhúzódtott, nem voltak abban a helyzetben, hogy a földgázt oly mértékben átvegyék, mint az vároató volt. Az elmúlt évben a társaság elkészítette és üzembe helyezte a magyarszásos—dicsőszentmártoni és báznamedgyesi távvezetéseket. Eddig eszközölt furásainak teljesítőképesége napi 1.500.000 köbméter. A gázszolgáltatás már megkezdődött. Dicsőszentmárton és Medgyes város, valamint több község immár el van látva földgázzal. Marosvásárhely városával a gázszolgáltatásra nézve létrejött a megegyezés. Kolozsvárral a tárgyalások folyamatban vannak. Iparvállalatok egész sorával szintén folynak a tárgyalások, ezeknek egy része már be is van fejezve. A társaság minden lehetőt elkövet, hogy a vezetéknek elkészítéséhez szükséges csőanyagokat megszerezze.

Eljárás és berendezés hidrogénnek előállítására tulhevitett gőzből és vasból. Az alábbiakban oly eljárást ismertetünk, amellyel olcsón és nagy mennyiségben hidrogént állíthatunk elő. Az előállításához szükséges készülékek könnyen és egyszerűen kezelhetők és teljesítményükhöz viszonyítva igen kis helyet igényelnek.

Egy belsejében olaj- vagy generátorgáztüzeléssel fűtött kemencében retorták vannak alkalmazva, amelyek húzott vascsövekből állanak. Ezekbe a retortákba öntöttvasból előállított forgácsok vannak behelyezve, amelyeket a fentemlített tüzeléssel 500° C-nál magasabb hőfokra felhevítünk. A legkedvezőbb hőfok a retortákban 800°—1000°. Az öntöttvasforgácsokkal megtöltött retorták belsejébe nyomás alatt gőzt vezetünk be. Ez a gőz túl van hevítve és pedig legalább 200 C-ra. Minél magasabb a tulhevítés foka, annál könnyebben bomlik szét a gőz. A felhevített vasforgácsokkal érintkező gőzből hidrogén fejlődik, az oxigén pedig a vasforgácsokkal vasoxidot alkot. A gőznek szétbontása, azaz a hidrogénnek fejlődése annál gyorsabban megy végbe, minél nagyobb a gőznek tulhevítési foka és minél nagyobb a nyomás, amely alatt a gőz a vasforgácsokra hat.

Mihelyt a vasforgácsok teljesen oxidálódtak, a gőznek szétbontása megszűnik és több hidrogén nem fejlődik.

Az elhasznált forgácsokat a retortából kiürítjük és helyükre új forgácsokat töltünk be, amelyeket ismét addig hevítünk, míg csak a hidrogén fejlesztéséhez szükséges hőfokot fel nem vették, mire a retortákba ismét tulhevített gőzt vezetünk be nyomás alatt. Az oxidált forgácsokat szénrel összeolvasztjuk, ami által ismét öntöttvasat nyerünk, amelyből újabb forgácsokat állítunk elő azáltal, hogy az öntöttvasat fúróval, maróval, gyaluval, vagy esztorgakéssel megmunkáljuk.

A vasforgácsok azért alkalmasak különösen hidrogén előállítására, mivel a megmunkálásnál keletkező sok egymás fölé tolt kis fémréteg a beáramló gőznek igen nagy felületet nyújtanak.

Ha a forgácsokat oxidálásuk után nem akarjuk mindenkori a retortákból kivenni, akkor azokat a retortákban generátorgázzal, vízgázzal vagy tiszta szénoxiddal redukálhatjuk. Ez az említett háromféle gáz a fémoxidoikat nagyon gyorsan redukálja, ha ezeket a gázokat nyomás alatt engedjük a fémoxidoikra hatni. Ha a gázokat nem vezetjük nyomás alatt az oxidált vasforgácsokon át, akkor a redukációs munkafolyamat igen sokáig tart, mindenesetre tovább, mint a gázfejlesztő munkafolyamat. Folytonos munkafolyamat, illetőleg üzemi elérése céljából az eljárást úgy tolgatósítjuk, hogy a gázfejlesztő munkafolyamat ugyanannyi ideig tart, mint a redukáló munkafolyamat. Ezt azáltal érjük el, hogy a redukáló gázokat nyomás alatt és megtehető sebességgel vezetjük át a vasoxydanyagban. A redukációnoz a legcélszerűbben a tiszta szénoxyd használható, amely a vasoxydon való áthaladásánál szén-savvá alakul át. Ezt a szén-savat legalább 500°-ra felhevített szénen átvezetve, ismét szénoxydot kapunk. $CO_2 + C = 2CO$. E célra kőszén, faszén, koks, korom vagy grafit használható.

Bizonyos idő múlva a retortáknak használt húzott vascsövek kiégnek, miért is azoknak kicserélhetőnek kell lenniök. Ezt azáltal érjük el, hogy a retortákat végeikkel tömszelencék vagy más tömitőkészülékek segítségével kapcsoljuk hozzá a gőzvezetékhez és a gázvezetékhez. A csöveket kupok segítségével is, amelyekbe a csöveket bedugjuk, tömitjük. A vasforgácsot tartalmazó retorták a fűtésükre szolgáló kemencékben álló, fekvő vagy terde helyzetben lehetnek elrendezve.

Ezen eljárással kis térfogatú retortákkal igen nagy óránkénti teljesítményt érhetünk el. Azoakivül folytonos üzemet is fenntarthatunk, amelynél a költség csekély és csak kevés felügyelő személyzetre van szükség, úgy hogy az előállított hidrogén olcsóvá válik és a berendezés is csekély költséget igényel.

Az Urkány-Zsitvógyi Magyar Kőszénbánya r.-t. közgyűlése elhatározta, hogy a 3.371.183 korona tiszta nyereségéből 11 százalékos osztalek fejében 22 koronát fizetnek. A közgyűlés ezután jóváhagyta a Magyar Általános Kőszénbánya r.-t. gal érdekközösség létesítése iránt történt megállapodást és ezzel kapcsolatos tőkemelését. Az igazgatóság tagjaivá *Bistegői Rudolf*, *Fuchs Rikárd*, *Jármai Gyula*, *Lang Ernő*, *Rauzinger Vince*, *Rapaport Alfréd dr.*, *Teleki Sándor* gróf, *Ullmann Adolf* báró, *Végh Károly* és *Vida Jenő*t választották meg. A közgyűlést követő igazgatóági ülésen *Ullmann Adolf* bárót elnökké újból megválasztották.

Az egbeili kincstari olajtermelés már eléri a napi 5—6 vaggont. A nyersolaj legnagyobb részét a Máv. kápa.

A Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyejesületének jelenté-
kony fejlődéséről ad számot a napokban közreadott évi je-
lentés. Az egyesület az elmúlt évben közel három millióval
gyarapította díjtartalékát, vagyonszámláját pedig közel 17
millióval zárta le. A folyó évi közgyűlést az egyesület
május hó 26-án tartja meg a budapesti kereskedelmi és
iparkamara termében.

A Fémközpont r.-t. igazgatósága a társaság
ügyvezető igazgatóját, *Loósy József* Viktort, aki a há-
boru kitörése óta önfeláldozó buzgalommal és szak-
avatottsággal vezeti e nagyfontosságú intézmény
ügyeit, vezérigazgatóvá nevezte ki. Ugyanezen az
ülésen *Kornfeld Zsigmond* cégvezetőt aligazgatóvá,
Simonyi Béla dr.-t, *Fenyő Henriket*, *Boros Jánost* és
Lázics Rezsőt cégvezetőkké nevezték ki.

A Magyar Kereskedelmi Hitelbank új érdekeltisége. A
Kaszab-féle Csavar- és Vasárugvár r.-t. másfélmillió
alaptőkéjét, értesülésünk szerint, három millió koronára
fogja felemelni. Az új részvényeket a Magyar Keres-
kedelmi Hitelbank fogja átvenni s egyben bevezeti a
társaság részvényeit a tőzsdére is. A *Kaszab-féle* gyár
eredetileg *Kaszab Aladár* magántulajdona volt és
1911-ben alakult át részvénytársasággá. Egyike azok-
nak a jöhrű vállalatoknak, amelyek szakszerű veze-
téssel rendelkeznek és fejlődőképeseek.

Új részvénytársaságok. *Turócszentmártoni fino-*
mitó r. t. cég alatt 1 millió K alaptőkével új ásvány-
olajfinomító vállalatot alapított Budapesten (V., *Fe-*
renc József tér 4.) a *Danica* vegyipari r. t., mely meg-
vette a turócszentmártoni, már évek óta üzemen kívül
álló kőolajfinomító gyárat. Az igazgatóság tagjai:
Schwarz Adolf, a *Danica* vezérigazgatója, *tein Emil*
dr., a *Danica* ig. tagja és *Reichner* Benedek.

Olajforgalmi r.-t. cég alatt 500 000 K alaptőké-
vel új vállalatot alapított a Magyar bank és keres-
kedelmi r.-t. (V., *Vilmos császár* ut 32.)

Gyöngyösi gépgyár és műhelytelep r. t. cég alatt
a *Hevesmegyei* általános bank r.-t. és *Forgalmi* bank
r.-t. új vállalatot alapítottak Gyöngyösön a tavalyi
tűzvészlől elpusztult város építkezésénél fa- és vas-
szerkezetek előállítására és belső berendezések készi-
tésére. A vállalat alaptőkéje 600.000 korona.

A Kőszénbánya- és Téglagyár-Társulat Pesten (a Drasche)
1917. évi zárószámadataiban 392.391 K tiszta nyereséget
mutat ki az előző évi 372.520 K veszteséggel szemben. Az
osztalék 16 K = 8%. Az utolsó két évben a vállalat nem
fizetett osztalékokat.

A Felsőmagyarországi bánya- és kohómu r.-t. szomol-
noki bányatelepén ebben az évben nagy kutatásokat
végeztet. A társaság a mintegy félszázad óta előtűnt
mély szinteket vizteleníti, mert reméli, hogy ott terme-
lésre érdemes érceket fog találni.

Alaptőkeemelések. Az *Angol-Osztrák Bank* érdek-
köréhez tartozó *Melocco Péter* Cementárugvár és
Építési vállalat r.-t. e hó 27-én tartandó közgyűlésén
javasolni fogják a jelenlegi másfélmillió koronás alap-
tőke felemelését.

A *Schlick Nicholson Gép-, Vaggon- és Hajógyár*
r.-t. most tartotta közgyűlését, melyen az 1917. évi
osztalék 20 koronában állapított meg. Az osztalék
folyó évi május 1-től kezdve a Kereskedelmi Bank
főpénztáránál kerül kifizetésre. Együttal elhatározta a
közgyűlés, hogy a társaság alaptőkéje 12.000.000 K-ról
17.000.000 K-ra felemeltesse, melyből egyelőre 20.000
darab, egyenként 200 K névértékű részvény kerül ki-
bocsátásra, 3 régi részvény alapján egy új részvény
vehető át 370 K-ás átvételi árfolyamon. Az átvételi jog
május 4-től 15-ig a Kereskedelmi Bank értékpapir-
pénztáránál gyakorolható.

Kaszab-féle csavar- és vasárugvár r.-t. most tette
közzé múlt évi üzleti eredményeit. A vállalat mérlege
344.512 korona tiszta nyereséggel zárult. A június
hó 4-ére összehívott közgyűlés el fogja határozni a
vállalat 1.500.000 koronás alaptőkéjének hárommillió
koronára való felemelését. Az új részvények nagyré-
szét — amint megírtuk — a Magyar Kereskedelmi és
Hitelbank veszi át, amely egyttal a részvények tőzs-
doi jegyzését is kérni fogja.

A Magyar autogén gázakkumulátor r.-t. április
30-án tartott közgyűlése elhatározta, hogy a 350.000
korona alaptőkét 700.000 koronára emeli föl.

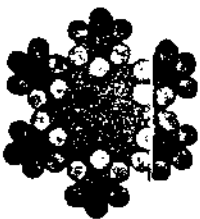
A Phobus Villamos Vállalatok részvénytársaság
Székey Ferenc udvari tanácsos elnöktete
alatt megtartotta évi rendes közgyűlését, amelyen
Herzfeld Dezső vezérigazgató terjesztette elő az igaz-
gatóság jelentését és zárszámadását. Elhatározták,
hogy a 36.128.82 K nyereséget egyenleget az 1918. üz-
letévi számla javára viszik elő. Elhatározta egyben a
közgyűlés a társulati alaptőkének 5.000.000 koronára
való felemelését, mely célból kibocsátandó új részvé-
nyekből 13.400 darab a részvényeseknek ajánlatik fel
darabonként 106 korona áron, minden darab régi rész-
vény birtoka 1 db új részvény átvételére jogosít. Az
elővételi jog folyó évi május hó 6. és 20. között a
Belvárosi Takarékpénztárnál gyakorlandó. A közgyű-
lés *Makai Ernő* dr.-t, a Belvárosi Takarékpénztár r.-t.
ügyvezető-igazgatóját (új) igazgatósági, *Sauer Ignácot*
pedig a felügyelő-bizottság (új) tagjaul megválasztotta.

Ausztria széntermelése. Az osztrák szénbányák a folyó
év első negyedében 38.113.901 mázsa szénket és 52.312.252
mázsa barnaszénket termeltek ki. Az elmúlt esztendő hasonló
időszakával szemben a kőszéntermelés 4.822.541 a barna-
széntermelés pedig 667.803 mázsa csökkenést mutat.

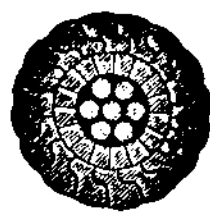
Községi téglagyár Nyíregyházán. Nyíregyháza városa
elhatározta, hogy a háboru után bekövetkező küz- és
magánépítkezésekhez szükséges téglanyag előállítására
céljából községi téglagyárat létesít. Kész tervek sze-
rint a gyár és körkémence építése mintegy 500.000
koronába fog kerülni.

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság
BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: —
60-11, 60-12, 60-13, 60-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási veze-
tékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus
vörösrézhuvalok, okonitvezetékek,
◆◆◆◆◆ szerelvények stb. ◆◆◆◆◆

A Beocsini Cementgyár Unió r.-t. május 24-én tartotta rendes közgyűlését, amely elfogadta az igazgatóság javaslatát, hogy az 1917. évi 1,875.252 K 66 fillér nyereségből az értéksökkenési alap és a rendes tartalékalap javadalmazása után $12\frac{1}{2}\% = 25$ korona osztalék kerüljön kifizetésre. — Ugyancsak május 24-én tartotta közgyűlését a Zsolnai és Lédéci Portlandcementgyárak r.-t. is, amely az 1917. évben elért nyereségből az előző évi veszteségátogatot fedezi, osztalékok azonban nem fizethet.

A Kovaföldművek r.-t. 1917. évi mérlege 1 és fél millió K alaptőke és 43.585 K nyers jövedelem mellett 57.619 K veszteséggel zárul, míg az előző évben 500.000 K alaptőke mellett a mérleg nyereség-vesztesség nélkül zárult.

Közgyűlések. Május 27-én Finomított Vacuum Olajok Kereskedelmi r.-t.; május 30-án Magyar Zsirkőbányák r.-t.; május 31-én Kőszénbánya- és Téglaágyár-Társulat Pesten r.-t., Általános Magnezit r.-t., Magyar Szent Korona Országainak Fémközpontja r.-t.; június 4-én Kaszab-féle Csavár- és Vasárugyár r.-t.; június 4-én Beremendi Portlandcement- és Mészművek r.-t. június 8-án „Crotia“ portlandcementgyár r. t.

Cégjegyzési hírek. Az osztrák-magyar I. általános tisztviselő egyesület, bánya és erdészeti, tisztii takarékos és előleg társulata szövetkezet korlátolt felelősséggel Reiter Ferenc igazgatósági tagját töröltette. — *Dobsinai Rézművek r.-t.* Mucsányi Wohl Rumi Adolf igazgatósági tagjait töröltette.

Petróleumforrások a Vörös-tenger mellékén. A Vörös-tenger mellékét tanulmányozó tudományos katonai bizottság ott több olajforrást fedezett fel, amelyek kellő feltárasuk után Egyiptom petroleumszükségletét fedezni fogják.

Hirdetések a Máv. állomásain. A m. kir. államasutak igazgatósága az állomási területén kifüggeszhető magánhirdetmények kezelését saját kezelésébe vette át. A hirdetések megválogatásában, elhelyezésében és amennyire lehetséges, kiűző kiállításában különös súlyt kíván vetni az igazgatóság a magyar ipari és kereskedelmi érveket kellő kidomborítására s arra, hogy a hirdető a hirdetések e legkedvezőbb helyét és módját, mely számukra minden előnyt biztosít, minél jobban megkedveljék.

A hirdetések gyűjtésére és szétküldésére létesített központi iroda Budapest, VI., Csengeri utca 68. sz. a. van. A részletes feltételek itt tudhatók meg.

A nyersolaj árának újabb szabályozása. Bécsi tudósítás szerint a közmunkaiügyi minisztériumban tanácskozások folytak a nyersolaj-árak újabb szabályozásáról. Ugy határoztak, hogy a kis olajtermelőket mentesítik a drohabyi állami finomítóval szemben fennállott kötelezettségeik alól és hogy szerződéseiket az új árakon a nagytermelők veszik át. Az árakat véglegesen nem állapították meg, de úgy tervezik, hogy az eddigi 25–34–38 koronás árakat átlagban hat koronával fogják felemelni métermázsánként.

Felhívás. A zalatnai m. kir. bányakapitányság az alábbi tárggyűléseket rendelte el:

A Hunyadmezei Nagyalmás község határában bányászó **Nagyalmás Viktoria** cégü bányatársulat igazgatójának kérésére a kir. bányakapitányság a nevezett bányatársulat részére folyó évi június hó 21-ik napjának délelőtt 9 órájára a kir. bányakapitányság hivatali helyiségébe rendkívüli tárggyűlést rendel, amelyre a társulat bejegyzett részvényeseit és ezek esetleges jogutódait oly értesítéssel hívja meg, hogy a tárggyűlésen mindenki csak személyesen vagy igazolt meghatalmazottja által élhet szavazási jogával és hogy a hozott határozatok a távolmaradókra is kihatók lesznek. — A tárggyűlés tárgysorozata: 1. Igazgató lemondása. 2. Számadások megvizsgálása. 3. Új igazgató választása. 4. A bánya rendes üzembe helyezése iránti megállapodás.

Az Alsófehér vármegye Zalatna község határában bányászó **Ferenc József** cégü bányatársulat igazgatójának kérésére a kir. bányakapitányság a nevezett bányatársulat részére folyó évi június hó 20-ának délelőtt 9 órájára Zalatnára a bányakapitányság hivatalos helyiségébe tárggyűlést rendel, amelyre a bányatársulat bejegyzett részvényeseit és ezek esetleges jogutódait oly értesítéssel hívja meg, hogy a tárggyűlésen mindenki csak személyesen vagy igazolt meghatalmazottja által élhet szavazási jogával és hogy a hozott határozatok a távollevőkre is kihatók lesznek. — A tárggyűlés tárgysorozata: 1. Határozathozatal a társulat bányatelkeinek eladása és a kérendő vételár tekintetében, valamint feljogosítása az igazgatónak vagy illetve a részvényesek egyikének, hogy a meghatározandó áron vevővel szerződést köthessen. 2. Indítványok.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Aktiengesellschaft Dynamit Nobel. Unter Vorsitz des Generaldirektors Erwin Philipp wurde die Generalversammlung der Aktiengesellschaft Dynamit Nobel abgehalten. Nach dem von Direktor Gustav Killius erstatteten Bericht zeigt die Bilanz ein etwas geringeres Ergebnis als die des Vorjahres. Es wird eine Dividende von K 120 pro Aktie verteilt und K 858,959 auf neue Rechnung gestellt werden. Die aus dem Verwaltungsrat ausscheidenden Mitglieder Edmund v. Gajári und Geheimer Rat Leo Láncey wurden wiedergewählt.

Beschlagnahme von Petroleum. Durch Verordnung Zahl 27,353 -1918 des Handelsministers werden die bei kaufmännischen Unternehmungen und Genossenschaften befindlichen oder noch eintreffenden Vorräte an Petroleum beschlagnahmt. Diese Vorräte dürfen sodann nur mit Bewilligung der Verwaltungsbehörde erster Instanz ausgefolgt werden. Solche Bewilligungen können nur für öffentliche Zwecke, ferner zur Deckung des unentbehrlichen Bedarfes der Landwirtschaft, der Bergwerksbetriebe und der Industrie erteilt werden. Die Behörde hat festzustellen, in welcher Reihenfolge die Bestände abzuliefern sind. Auf Vorräte der Petroleumraffinerien erstrecken sich diese Verfügungen nicht. Diese mit den üblichen Strafsanktionen ausgestattete Verordnung tritt sofort in Kraft und erlischt mit 31 August 1. J.

Die Umkehrung des Spülstromes im Rotary. Ein britischer Ingenieur hat neuerdings in der „Petroleum World“ die Frage angeregt, ob es sich nicht empfehlen möchte, den Schlammspülstrom beim Bohren mit dem Rotary drill umzukehren. Der Hauptvorteil würde seiner Ansicht nach darin bestehen, dass die Bohrproben in einem Bruchteil der sonstigen Zeit zutage kommen würden. Einen Einwand, den das Blatt machte, dass sich dann das Bohrgestänge leicht durch Bohrstücke verstopfen könne, erkannte der Ingenieur als zutreffend an, wies aber als Abhilfe dagegen darauf hin, dass man dann den Spülstrom wieder umkehren könnte. Diese Frage kann nur durch die Erfahrung der Bohrleute entschieden werden, die selbst mit dem Drehbohrer arbeiten, und die „Petroleum World“ erklärt sich gern bereit, bezügliche Erfahrungen in dieser Richtung ihren Lesern bekanntzugeben.

Részvénybefizetés iránti felhívás.

Ezennel felhívjuk azon t. részvényeseinket, akik részvényükre a teljes hátralékot még be nem fizették, hogy ezen kötelezettségüknek f. évi június hó 8-ig az alapszabályok 10. §-a értelmében eleget tenni sziveskedjenek. A befizetések pénztárunknál, vagy az Angol-Osztrák Bank budapesti fióktelepénél vezetett folyószámlánkra teljesítendők.

Budapest, 1918. évi május hó 28-án.

**Erdélyi Bányaművek Részvénytársaság
Igazgatósága. (V., Nádor-utca 28. sz.)**

33995. számú és

„Pneumatikusan működtetett szerszámgép“

című, valamint a 33996. számú és

„Pneumatikusan működtetett szerszámgép“

című magyar szabadalmak tulajdonosa szabadalmainak gyakorlatbavétele céljából belső gyárosokkal összeköttetést keres. Szabadalmait eladja, esetleg gyártási engedélyeket ad. — Érdeklődőknek készséggel szolgál felvilágosítással:

Schön F. okl. gépészmérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodája Budapest, VII., Erzsébet-körút 19.